

Huvudman

Borås kommun
boras.stad@boras.se

Beslut

Datum 2026-01-30
Dnr SI 2025:10488
Sida **1 (9)**

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Kristinebergskolan F-6 i Borås kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Borås kommun att senast den **30 april 2026** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande extra anpassningar och särskilt stöd. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Borås kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Borås kommun ska vidta följande åtgärder

Extra anpassningar och särskilt stöd

1. Se till att elever som bedömts vara i behov av extra anpassningar ges de extra anpassningar som skolans personal har bedömt att eleverna är i behov av. (3 kap. 5 § skollagen)
2. För varje anmälan om behov av särskilt stöd för en elev som inkommer till rektorn, eller som redan har inkommit men där utredning ännu inte har påbörjats, ska rektorn starta en utredning. I varje sådan utredning av behov av särskilt stöd som startas ska samråd ske med elevhälsan om det inte är uppenbart obehövligt. Rektorn ska dokumentera hur många sådana anmälningar som inkommit till rektorn under perioden 30 januari – 23 april 2026 och vilket datum en utredning har startats för respektive elev. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 § skollagen)
3. Se till att de elever som ges särskilda stödåtgärder har utredningar av elevens behov av särskilt stöd som påvisar behovet av särskilt stöd. Rektorn ska dokumentera hur många sådana utredningar som påbörjats under perioden 30 januari – 23 april 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med

huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

4. För varje sådan utredning om särskilt stöd som omnämns ovan som färdigställtts innan den 23 april 2026 ska rektorn, eller den rektorn överlåtit beslutanderätten till, fatta beslut om att utarbeta åtgärdsprogram eller inte utarbeta åtgärdsprogram. Rektorn ska dokumentera hur många sådana beslut som fattats under perioden 30 januari – 23 april 2026. Denna dokumentation ska ges in till Skolinspektionen i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (3 kap. 9 § skollagen)
5. Se till att särskilt stöd ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram. (3 kap. 9 och 10 § skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.goteborg@skoinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 2320, 403 15 Göteborg. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2025:10488) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån uppgifter om eventuella missförhållanden hösten 2025 inlett en tillsyn av Kristinebergskolan F-6 i Borås kommun.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Kristinebergskolan F-6 följer gällande bestämmelser om extra anpassningar och särskilt stöd.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 2 och 3 december 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat ett urval av utredningar om särskilt stöd och åtgärdsprogram. Huvudmannen har getts tillfälle att yttra sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Elever uppger i intervju att man kan få stöd under lektionerna, till exempel att läraren ger extra förklaringar eller sitter med eleven för att ge hjälp. Elever berättar vidare att man kan få olika svårighetsgrad på materialet man arbetar med i klassrummet och att eleverna har tillgång till fysiska hjälpmedel.

Av intervju med lärare framgår att eleverna inte ges extra anpassningar i den omfattning som eleverna är i behov av. Enligt lärare har lärarna på skolan inte förutsättningar att ge extra anpassningar till alla elever som är i behov av det. Det beror enligt lärarna på bristande personalresurser och tidsbrist. Lärarna berättar även att det finns elever på skolan som skulle klara de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, om de fick de extra anpassningar som de behöver. Som exempel på extra anpassningar elever kan vara i behov av, men som de inte får, uppger lärarna bland annat extra genomgångar, muntliga prov och individuellt arbetsmaterial.

Elevhälsans personal uppger i intervju att arbetet med extra anpassningar varierar mellan klassrum och lärare. Elevhälsans personal berättar vidare att det finns elever på skolan som inte får de extra anpassningar som de är i behov av.

Av intervju med rektor och biträdande rektor framgår att de allra flesta eleverna på skolan får de extra anpassningar som de är i behov av även om inte alla får det. Som exempel på de extra anpassningar eleverna på skolan inte får uppger rektor och biträdande rektor extra genomgångar, pauser och individuellt arbetsmaterial. Rektor och biträdande rektor uppger även att de pratat med lärarna om att man som lärare ska kunna ge extra anpassningar till flera elever samtidigt och arbeta mer med ledning och stimulans.

Anmälan till rektorn

Lärarna uppger i intervju att samtliga lärare på skolan regelbundet anmäler en elevs behov av särskilt stöd då de har använt sig av extra anpassningar men befarar att eleven inte når betygskriterierna eller kriterierna för bedömning av kunskaper.

Såväl elevhälsans personal som rektor och biträdande rektor uppger att samtliga lärare på skolan anmäler elevernas behov av utredning för särskilt

stöd via en blankett eller genom klasskonferenser där såväl rektorer som elevhälsa deltar. Rektor och biträdande rektor uppger att de känner sig trygga med att all personal anmäler elevers eventuella behov av särskilt stöd och de berättar även att oavsett hur en lärare gör en anmälan kommer den till rektors kännedom.

Utredning av särskilt stöd

Lärare, elevhälsans personal och rektorer uppger i intervjuer att det finns en rutin på skolan där lärarna, efter anmälan om särskilt stöd, gör en pedagogisk kartläggning av eleven. Elevhälsans personal uppger att de, efter att kartläggningen är gjord, gör en utredning av särskilt stöd som utgår från lärarnas kartläggning.

Skolinspektionen har begärt in en förteckning över elever på skolan som anmälts kunna vara i behov av särskilt stöd. Av förteckningen framgår att 105 elever på skolan riskerar att inte uppnå målen i ett eller flera ämnen. Enligt förteckningen har 21 av dessa elever utretts för särskilt stöd och 20 av de utredda eleverna har åtgärdsprogram.

Enligt lärare kan det ta väldigt lång tid innan elever utreds för särskilt stöd. Några av lärarna uppger att det kan ta flera år och ger exempel på en elev som de larmat om redan i förskoleklass och som nu går i årskurs sex utan att eleven fått en utredning om särskilt stöd. Andra lärare berättar om elever som de anmält för flera årskurser sedan. Det är inte alltid en anmälan leder till en utredning om särskilt stöd, uppger lärarna. Lärarna ger även exempel på två elever som de anmälde för särskilt stöd under förra året varav en fått en utredning och åtgärdsprogram medan det för den andra eleven inte har påbörjats en pedagogisk kartläggning än.

Elevhälsans personal uppger i intervju att de behöver prioritera vilka elever som de ska utreda för särskilt stöd och att det därför kan ta lång tid för en utredning att bli klar. Den pedagogiska kartläggningen går för det mesta snabbt men tiden mellan kartläggningen och elevhälsans utredning kan ta lång tid, uppger elevhälsans personal. Elevhälsans personal uppger vidare att de inte känner igen att de tar flera år innan en utredning av en elevs stödbehov är utrett men berättar att det i vissa fall kan ta upp till ett år. Skolans specialpedagog uppger att hen just nu har en lista på 70 elever som är anmälda för utredning av behov av särskilt stöd men där utredning ännu inte påbörjats.

Av intervju med rektor och biträdande rektor framgår att skolan ligger efter i de stödutredningar som ska göras. Rektor och biträdande rektor bekräftar specialpedagogens uppgifter om att det finns 70 elever på skolan som anmälts av lärarna och väntar på en utredning om särskilt stöd. De flesta av de eleverna har dock en pedagogisk kartläggning uppger rektor. Rektor och biträdande rektor uppger även i intervju att det kan ta flera månader och upp till ett eller flera år efter att en anmälan om utredning av särskilt är gjord tills en utredning är färdigställd.

Särskilda stödinsatser och åtgärdsprogram

Såväl elevhälsans personal som rektor och biträdande rektor uppger i intervju att elever får särskilt stöd innan en utredning om särskilt stöd är gjord och ett åtgärdsprogram har upprättats. Elevhälsan berättar att när eleverna får sitt åtgärdsprogram har eleverna redan stödinsatser som de sedan skriver in i ett åtgärdsprogram i efterhand. Elevhälsan berättar vidare att de av den anledningen inte kan vara säkra på att eleverna får rätt stöd och att om eleverna hade haft en utredning hade det eventuellt kunnat visa att eleverna behövde mer stöd än vad de får utan utredning eller åtgärdsprogram.

Rektor och biträdande rektor uppger att stödåtgärder för elever sätts in redan efter att lärare genomfört en pedagogisk kartläggning. Stödet grundar sig då i lärarens upplevelse eller överlämningar, fortsätter rektorerna att berätta. Rektor och biträdande rektor uppger vidare att om en lärare flaggar för att en elev har omfattande behov hinner man inte vänta på en utredning varpå stöd sätts in direkt och eleven får då det stöd som senare förs in i ett åtgärdsprogram. Rektor och biträdande rektor uppger vidare att av de 70 elever som är identifierade och väntar på en utredning om särskilt stöd får de flesta idag redan särskilda stödinsatser. Stödet eleverna kan få innan utredning om särskilt stöd och åtgärdsprogram är enligt rektor och biträdande rektor exempelvis lästräning i små grupper, avkodning och en till en undervisning. Efter högst åtta veckor utvärderas stödet och därefter kan stödåtgärderna fortsätta i ytterligare åttaveckorsperioder, berättar rektor och biträdande rektor.

Av intervjuer med lärare, elevhälsa och rektorn framgår att särskilt stöd inte alltid ges i enlighet med en elevs beslutade åtgärdsprogram. Lärare ger exempel på elever som enligt åtgärdsprogram ska ha undervisning i mindre grupp, träning i svenska och stöd av studiehandledare men som inte får insatserna. Elevhälsans personal säger att elever inte får den mängd eller tid stöd som står beskrivet i åtgärdsprogrammen. Rektor uppger att det särskilda stödet som står beskrivet i åtgärdsprogram inte alltid fungerar. Som exempel på när stödåtgärderna inte fungerar uppger rektor och biträdande rektor bland annat att elever inte vill ha särskilt stöd eller att den personal som ska ge stöd inte finns på plats. Rektorerna berättar också att vissa schemapositioner ligger fel och krockar med varandra varpå vissa stödåtgärder inte är logistiskt möjliga att genomföra.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att

uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövt. Detta gäller elever i samtliga skolformer och i fritidshemmet.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Av 3 kap. 9 § skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Rektorn får inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt enligt 11 §, i form av distansundervisning och annan undervisning enligt 11 a §, eller i form av anpassad studiegång enligt 12 §.

Av 3 kap. 10 § skollagen framgår att för en elev i grundskolan ska det särskilda stödet ges på det sätt och i den omfattning som behövs för att eleven ska ha möjlighet att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Skolinspektionens bedömning

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att ge elever de extra anpassningar de är i behov av inom ramen för den ordinarie undervisningen. Det framgår av Skolinspektionens utredning att lärare, bland annat på grund av tids- och personalbrist, inte alltid ger alla elever

med identifierade behov av extra anpassningar det stöd som de behöver, så som exempelvis extra genomgångar, muntliga prov och individuellt arbetsmaterial. Extra anpassningar ska skyndsamt ges till elever inom ramen för den ordinarie undervisningen om det kan befaras att eleven inte kommer att uppfylla betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Att elever i behov av extra anpassningar inte ges det stöd de behöver är en brist.

Anmälan till rektorn

Skolinspektionen bedömer att skolan uppfyller författningarnas krav gällande att lärare anmäler elever som är i behov av att utredas för särskilt stöd. Samtliga av de intervjuade personalgrupperna på skolan uppger att lärare anmäler till elevhälsan då en elev befaras att inte nå kriterierna för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Utredningen visar även att alla anmälningar kommer till rektors kännedom.

Utredning av särskilt stöd

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att skyndsamt utreda elevers behov av särskilt stöd. Tillsynen visar att det finns många elever på skolan där skolan inte utrett elevens behov av särskilt stöd, trots att eleven har anmälts till rektorn eller att personal har identifierat att de är i behov av en utredning av särskilt stöd. Flera lärare ger exempel på att de har anmält att elever trots extra anpassningar inte når betygskriterierna eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas i ett eller flera ämnen, och därför behöver utredas för särskilt stöd, men att någon utredning av elevens behov av särskilt stöd trots detta inte har startats.

Elevhälsans representanter uppger i intervju att de ligger efter med utredningar om särskilt stöd och att skolan just nu har en lista med 70 elever som ska utredas. Elevhälsan uppger att det kan ta upp till ett år innan en utredning är klar och att de måste prioritera vilka elever som de ska utreda för särskilt stöd. Uppgifterna om en kö på 70 elever och att det kan ta lång tid innan en utredning påbörjas bekräftas också av rektor.

Att elever, trots att deras behov av särskilt stöd anmälts eller uppmärksammas, inte utreds för särskilt stöd är en brist och innebär att en central del av stödprocessen sätts ur spel och att eleverna riskerar att ha blivit utan de stödinsatser de har varit i behov av och som de har rätt till. Detta kan i förlängningen påverka elevernas möjligheter att nå de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

Särskilda stödinsatser och åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömer vidare att det finns brister i skolans arbete med särskilda stödinsatser och åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar att det finns elever på skolan som har stödinsatser i form av särskilt

stöd utan att detta har föregåtts av en utredning gällande särskilt stöd, vilket är brist. Rektor och biträdande rektor uppger i intervju att skolan ligger efter i dokumentationen men att de ser till att stödet sätts in. Rektorerna uppger också att om en lärare flaggar för att en elev har mycket stora behov kan inte den vänta, då får eleven stöd innan en stödutredning är gjord och då grundas insatserna på lärarnas överlämning och/eller upplevelse av eleven. Skolinspektionen kan konstatera att detta är ett bristfälligt förfarande. En elevs behov av särskilt stöd ska beskrivas i ett åtgärdsprogram och för att klargöra det behovet behöver åtgärdsprogrammet föregås av en utredning. De stödåtgärder som sedan beslutas om ska vara kopplade till det konstaterade stödbehovet. Rektorn behöver därför säkerställa att en utredning av en elevs behov av särskilt stöd genomförs för de elever som ska ges särskilda stödinsatser. För det fall en elev bedöms vara i behov av särskilt stöd ska rektorn se till att ett åtgärdsprogram utarbetas.

Skolinspektionens utredning visar slutligen att det finns elever på skolan som har åtgärdsprogram men inte får det stöd som står beskrivet i åtgärdsprogrammen, vilket också är en brist. Att åtgärderna i åtgärdsprogrammen inte utförs medför att det blir svårare för skolan att följa upp och utvärdera effekten av åtgärderna. Det blir även svårare för vårdnadshavare att ha vetskap om vilka stödinsatser eleven får. Att elever inte får det särskilda stödet på det sätt och i den omfattning som beslutats i åtgärdsprogram kan även leda till att eleven inte får möjlighet till att nå betygskriterierna eller de kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas.

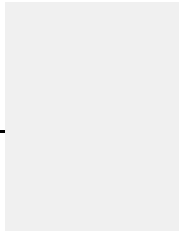
Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Borås kommun verksamhet vid Kristinebergskolan F-6 uppfyller inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Det finns därför skäl att förelägga Borås kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

X Anna Hultgren

Beslutsfattare
Signerat av: Anna Hultgren

X Elin Bender Lundgren

Föredragande
Signerat av: Elin Bender Lundgren